

РЕШЕНИЕ

№ 52

гр. Монтана, 15.02.2024 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

ОКРЪЖЕН СЪД – МОНТАНА в публично заседание на осемнадесети януари през две хиляди двадесет и четвърта година в следния състав:

Председател: Аделина Тушева

при участието на секретаря СИЛВИЯ Л. ГЕОРГИЕВА
като разглежда докладваното от Аделина Тушева Гражданско дело №
20231600100191 по описа за 2023 година

Производството е с правно основание чл. 432 ,ал. 1 от Кодекса на застраховането /КЗ/ във връзка с чл. 45 от Закона за задълженията и договорите /ЗЗД/, образувано по искова молба на В. К. от гр. *, подадена чрез пълномощник адвокат П. К. срещу Застрахователно дружество „Б.И. “ АД гр. *, с която е предявен частичен осъдителен иск за заплащане обезщетение за причинени й в резултата на ПТП неимуществени вреди в размер на 26 000 лева, увеличен в хода на делото на 50 000 лева от пълния размер обезщетение в размер на 150 000 лева по договор за задължителна застраховка „Гражданска отговорност“ на автомобилистите , ведно със законна лихва от 04.12.2022г. .

Твърди се в исковата молба, че на 27.11.2022 г. около 23:40ч. на път III-102, км 68+000, с посока на движение от гр. *към гр. *е реализирано ПТП с л.а. „*“ с рег. № *, управляван от Б.Б., която нарушила правилата за движение по пътищата, като при движение с несъобразена скорост, не се е съобразила с пътните условия, предприела завой при мокра пътна настилка и загубила контрол на управляваното от нея МПС и самокатастрофирала в крайпътни дървета. В резултат на удара ищцата като пътник в автомобила е получила множество телесни увреждания.

За увреждащият л.а. има сключена застраховка “Гражданска отговорност” с ответника със срок на валидност една година, считано от 08.06.2022г. до 07.06.2023г., валидна към датата на настъпване на застрахователното събитие 27.11.2022г. .Пострадалата е предявила претенцията си за изплащане на застрахователно обезщетение и е представила всички документи, с които е разполагала пред ЗД "Бул Инс" АД, които са получени от застрахователя на 16.12.2022 г., видно от приложена обратна разписка. По случая е заведена

щета № 2210038308 по която застрахователят не е изплатил обезщетение в законоустановения срок.

Твърди се, че в резултата на ПТП-то В. К. е получила следните травматични увреждания: травма на няколко интраабдоминални органа, без открита рана в корема, контузио абломинис, руптура радици мезентерици, хеморагия интерна, контузио капитис, комоцио церебри, загуба на съзнание, припадък, множество травми и наранявания по глава, тяло и крайници, психически стрес и др..

След инцидента на 27.11.2022 г. е откара по спешност и е приета в МБАЛ „Д-р С.И.“ АД, гр. * без ясен спомен за случилото се, с главоболие, световъртеж и силни болки в областта на корема. Извършени са множество изследвания, консултации със специалисти, както и КТ, УЗД и Ро. графии. Извършена е на 28.11.2022 операция на тънки и дебели черва, вкл. при заболявания на мезентериума и ретроперитонеума с голям обем и сложност. На 08.12.2022г. е изписана с препоръка за хигиенно- диетичен режим.

В резултат на уврежданията ищцата търпи силни болки и много страдания. Все още не е възстановена от получените увреждания, не се чувства добре физически и емоционално. Вследствие на травмите е трябвало дълго време да спазва режим на покой. Преди процесното ПТП ищцата е била в отлично здравословно състояние, активно момиче, любознателна и ученолюбива, на 18 години. За дълго време е лишена от обичайния си начин на живот, лишена е от динамика, от контактите с приятелите, изпитвала е неудобства и не се е чувствала добре. Освен причинените физически и психически болки и страдания, е получила силен стрес и страх, които ще останат в съзнанието ѝ завинаги. Ищцата е ученичка в Професионална гимназия по строителство, архитектура и компютърни науки „Проф. арх. Стефан С.“ гр. *. Поради дългото и тежко възстановяване след претърпени инцидент и причинените телесни увреждания, не е могла да участва в учебния процес за дълго време, изостанала е с учебния материал, срещнала е трудности в усвояването на уроците си. Ищцата е изпълнителна, внимателна, ученолюбива, а стресът, който е изживяла е станало причина да се затвори в себе си и да не контактува пълноценно със своите съученици и приятели.

Причинените неудобства, болки и страдания на ищцата следва да бъдат компенсирани от застрахователя по застраховката ГО на автомобилистите .

При така твърдените фактически обстоятелства се иска от съда да осъди ответника да заплати на В. К. сумата първоначално **26 000 лева, увеличена в хода на делото на 50 000 лева , предявена като частичен иск от 150 000 лева** обезщетение за причинените ѝ неимуществени вреди, изразяващи се в психически стрес, търпени болки и страдания, вследствие на причинените ѝ телесни увреждания при процесното ПТП, ведно със законна лихва от 04.12.2022 г.- датата на която изтича срока по чл.429, ал.3 от КЗ, врс.чл.430, ал.1 от КЗ до окончателното изплащане. Пълномощникът претендира заплащане на адвокатско възнаграждение на основание чл. 38, ал.2 ЗА.

Ответникът оспорва иска по основание и размер . Признава наличие на твърдяното застрахователно правоотношение , но оспорва твърдения механизъм на ПТП , вината на

водача на лекия автомобил и причинната връзка между неговото поведение и търпените от ищеца болки и страдания. При условията на евентуалност се твърди, че събитието е случайно за водача на лекия автомобил, като за него не е била налице обективна възможност да предвиди и предотврати настъпването на вредите. ПТП се дължи на пътната настилка, съответно отговорността е на собственика на пътя.

Оспорва размера на обезщетението за неимуществени вреди като прекомерен с оглед принципа на справедливостта и медицинските документи, установяващи уврежданията, като адекватния размер би бил 20000 лева при доказано основание за ангажиране отговорността му без наличие на съпричиняване.

При условията на евентуалност се прави възражение за съпричиняване на вредоносния резултат, поради допуснати от ищцата нарушения на правилата за движение – пътува без поставен предпазен колан и без да е поставена в обезопасителна система за деца, в противоречие с императивните изисквания на ЗДвП, като степента на приноса е поне 50 %.

Акцесорната претенция за лихви се оспорва с доводи, че при предявяването на искането за заплащане обезщетение не са били налице необходимите за произнасянето му документи, изискани от ищцата на основание чл. 106, ал. 3 КЗ с писмо от 06.03.2023г., съответно застрахователят не е в забава и не дължи обезщетение за забавено изпълнение.

Доказателствата по делото са писмени и гласни, като е прието заключение по съдебно - медицинска експертиза /СМЕ . След преценка на доказателствата в тяхната взаимна връзка и логическо единство, във връзка с твърденията на страните и въз основа на закона, съдът приема за установено следното:

От фактическа страна безспорно е установено, че на 27.11.2022 г. около 23:40ч. на път III-102, км 68+000, с посока на движение от гр. *към гр. *Б. Б. при управление на лек автомобил „*“ с рег. № *, нарушила правилата за движение по пътищата- чл. 20, ал. 1 и чл. 21, ал. 1 от ЗДвП, като при движение с по-висока от разрешената скорост извън населено място изгубила контрол над управляваното МПС и по непредпазливост причинила средна телесна повреда на В. К. като пътник на задната седалка на автомобила, изразяваща се в разкъсване на опоръка, придържащ чревните бримки в коремната кухина и кръвоизлив в долния етаж на същата, което увреждане ѝ е причинило разстройство на здравето временно опасно за живота с оздравителен период около 45-60 дни при нормален оздравителен процес – престъпление по чл. 343 ал. 1 б. „б“ вр. с чл. 342 ал. 1, за което с влязло в сила на 17.11.2023г. споразумение по НДОХ № 1037/2023г. по описа на РС Монтана е призната за виновна и осъдена. Одобреното от съда споразумение по посоченото НДОХ има значението на влязла в сила и съгласно чл. 300 ГПК е задължително за гражданския съд, разглеждащ гражданските последици от деянието относно това дали е извършено деянието, неговата противоправност и виновността на дееца.

От приложените по делото медицински документи и заключението на съдебномедицинската експертиза се установява, че веднага след ПТП-то ищцата е настанена в условията на спешност за лечение в хирургичното отделение на болницата в гр.

*с оплаквания от главоболие, световъртеж, , болки в корема, без ясен спомен за случилото се . След проведените изследвания са установени травматични увреждания- травма на няколко интраабдоминални органа, без открита рана в корема, контузио абдоминалис, руптура радици мезентерици, хеморагия интерна, контузио капитис, комоцио церебри. Предприето е оперативно лечение в спешен порядък, поради наличие на данни за свободно подвижна течност в коремна кухина. При проведеното оперативно отваряне на коремната кухина е установено разкъсване на придържащия апарат на червата (опорак) с наличие на кръв в коремната кухина. Извършено е оперативно възстановяване, ревизирана е коремната кухина и са поставени 2-а броя контролни дрена на коремната стена. Няма данни по време на оперативната интервенция за засягане на други структури и наличие на други травматични увреждания в коремната кухина. Клинично поставената в епикризата от болничното заведение диагноза мозъчно състресение според вещото лице по назначената СМЕ е превантивно приета въз основа на субективни данни за неясен спомен за случилото се, като в представените по делото медицински документи няма обективни данни за наличието на такова състояние. Болничният престой е бил 10 дни, по време на който освен оперативно лечение са проведени медикаментозни вливания на водно-солеви разтвори, обезболяваща и антибиотична терапия. Следоперативния период е протекъл гладко, без данни за затягане и усложнения от съдов, възпалителен, неврологичен характер, както и от остатъчни явления и проявления от страна на храносмилателната и жлъчно-чернодробната системи, като на 08.12.2022г. ищцата е изписана в подобро общо състояние, добре зарастваща оперативна рана, възстановен чревен пасаж с дадени препоръки за хранително-диетичен режим. Вещото лице по назначената СМЕ е извършило на 05.01.2024г. преглед на ищцата, при който не са установени извън белезите от оперативното лечение остатъчни увреждания .Установените белези

от проведената оперативна интервенция са белег от срединната операция на коремна кухина и наличие на белези от поставените дренажи, добре зараснали, дефинитивни, не водят до асиметрия на тялото, не нарушават функционирането на определени органи и системи и биха се премахнали единствено по оперативен път (естетична хирургия). В заключението е прието, че ищцата в резултат на процесното ПТП е претърпяла - коремна травма, изразяваща се в травмиране на коремен орган- черва, под формата на разкъсване, с последвал кръвоизлив, което е наложило спешна оперативна ревизия на коремната кухина и е причинило разстройство на здравето временно опасно за живота със срок на оздравяване не по-малък от два месеца, при липса на усложнения, за каквито данни по делото не са установени. По отношение възражението на ответника за съпричиняване вредоносния резултат поради липса на поставен предпазен колан вещото лице сочи, че няма установени външни, видими по тялото увреждания, от които може да се съди за наличие на поставен предпазен колан. Описаните травми в опорак на тънки черва е много вероятно и добре кореспондират да са в резултат на сътресение на тялото при рязката промяна скоростта и посоката на движение предвид механизма на ПТП, като в съдебно заседание вещото лице посочва, че и при поставен предпазен колан е възможно да има вътрешни кръвоизливи.

От показанията на разпитаните по делото свидетели К.Т., дядо на ищцата, и И.З. Р. , близък неин приятел , преценени при условията на чл. 172 ГПК, се установява следното :

По време на болничния престой и две седмици след това ищцата не можела да става от леглото, грижи за нея полагала баба ѝ. Ищцата имала много болки в стомаха, в главата, била много уплашена и стресирана от случилото се. Не се чувствала добре, че ѝ се налага да лежи, напълняла, тъй като спряла да спортува, не обръщала внимание на външния си вид. 5 месеца не е ходила на училище , като трудно е наваксала изпуснатия материал , една година е била освободена от физическо . Катастрофата ѝ се отразила много – станала по нервна, влошила си успеха, но не се е налагало да повтаря учебната година и даже първия срок за учебната 2023/2024г. е минала с отличен. Според свидетеля Т. все още не влиза в час по физическо, при натоварване я боли стомаха. Твърденията на св. Т., че все още леко накуцвала с десния крак , поради катастрофата, не се подкрепят от останалите събрани по делото доказателства , поради което и предвид заинтересоваността му от изхода на делото като дядо на ищцата , съдът в тази част ги приема за недостоверни. Все още когато ходи продължително се изморява , не може да вдига тежко, понякога ѝ се замайва главата . Бележите от операцията я притесняват, изпитва страх да се вози в автомобил, все още не е забравила преживяното от инцидента.

По делото е установено , че към датата на ПТП ищцата е бил ученик в X клас в Професионална гимназия за строителство, архитектура и компютърни науки „Проф. арх. Стефан С. „ гр. *, където продължава обучението си .

Безспорно е между страните , че ищцата е предявила застрахователна претенция пред ответника на 16.12.2022г. , по която е заведена щета, но застрахователно обезщетение е определено и платено , поради липса на влязъл в сила акт , доказващ виновността на водача, управлявал застрахования при Б.И. АД лек автомобил .

Безспорно е по делото , че по отношение лекия автомобил, управляван от Б.Б е налице застраховка Гражданска отговорност на автомобилистите, валидна към датата на произшествието , сключена с ответното дружество.

При така установената от събраните по делото доказателства фактическа обстановка, от правна страна съдът приема следното:

Предявеният иск за заплащане обезщетение за неимуществени вреди с цена 50 000 лева, частичен от 150 000 лева, е с правно основание чл. 432,ал. 1 от КЗ във връзка с чл. 45 от ЗЗД, като предпоставките за ангажиране отговорността на застрахователя - осъществен деликт в причинна връзка с претърпените от ищцата увреждания и наличие на застрахователно правоотношение са установени са от събраните по делото доказателства, поради което и искът е доказан по основание.

Наличието на деликт в причинна връзка с търпени от ищцата увреждания е установен от влязлото в сила споразумение с характер на присъда по НДОХ № 1037/2023г. на РС Монтана, предвид разпоредбата на чл. 300 ГПК. Включени в състава на престъплението, за което е призната за виновна. Съставомерни вреди са разкъсване на опоръка, придържаш

чревните бримки в коремната кухня и кръвоизлив в долния етаж на същата , което увреждане ѝ е причинило разстройство на здравето временно опасно за живота с оздравителен период около 45-60 дни при нормален оздравителен процес. Същото травматично увреждане е установено и от заключението на приетата по делото СМЕ , обективно и компетентно дадено неоспорено от страните- коремна травма, изразяваща се в травмиране на коремен орган- черва, под формата на разкъсване, с последвал кръвоизлив, което е наложило спешна оперативна ревизия на коремната кухня и е причинило разстройство на здравето временно опасно за живота със срок на оздравяване не по-малък от два месеца, при липса на усложнения, каквито по делото не са установени. Други травматични увреждания по делото не са установени.

Предвид гореизложеното безспорно е установен фактическият състав на чл. 45 ЗЗД.

Безспорно е също така наличието на валидно застрахователно правоотношение по застраховка "Гражданска отговорност", сключена с ответното дружество и валидна към датата на ПТП , които обстоятелства обосновават ангажиране отговорността на ответника за възстановяване причинените на ищцата неимуществени вреди, съответно искът е установен по основание.

Относно размера на обезщетението за неимуществени вреди съдът съобрази следното:

Неимуществените вреди , които подлежат на обезвреда , представляват обичайните негативни изживявания от деликта – търпени от пострадалия вследствие от непозволеното засягане на здравето му болки и страдания , като размерът им с оглед чл. 52 от ЗЗД се определя по справедливост. Съдебната практика приема като критерии за определяне на справедливо обезщетение житейски оправданото и утвърденото в практиката обезщетение за аналогични случаи, но съобразени с конкретния случай. За да се реализира справедливо възмездяване на претърпени от деликт болки и страдания, е необходимо да се отчете действителният размер на моралните вреди, като се съобразят възрастта на пострадалия , характерът и тежестта на уврежданията, интензитетът, степента, продължителността на болките и страданията, дали същите продължават или са приключили, както и икономическата конюнктура в страната и общественото възприемане на критерия за "справедливост" на съответния етап от развитие на обществото в държавата във връзка с нормативно определените лимити по застраховка "Гражданска отговорност" на автомобилистите. Определяне на размера на обезщетението за неимуществени вреди, означава да бъде определен от съда онзи точен, според съществуващата в страната икономическа обстановка, паричен еквивалент, на всички понесени от конкретното увредено лице емоционални, физически и психически болки, неудобства и сътресения, които съпътстват живота му за определен по-кратък или по-продължителен период от време.

Ищцата в причинна връзка с процесното ПТП е получила коремна травма, изразяваща се в травмиране на коремен орган- черва, под формата на разкъсване, с последвал кръвоизлив, което е наложило спешна оперативна ревизия на коремната кухня с общ болничен престой 10 дни и оздравителен период около 2 месеца – разстройство на

здравето временно опасно за живота. По време на болничния престой и около две седмици след това се е налагало да лежи с нужда от чужда помощ за ежедневно обслужване, като в този период е изпитвала силни болки, постепенно намаляващи с изтичане на оздравителния период от два месеца. Към настоящия момент е напълно възстановена, като са останали белезите от срединната операция / от пъпа надолу/ на коремна кухина и наличие на белези от поставените дренажи, които са дефинитивни, не водят до асиметрия на тялото, не нарушават функционирането на определени органи и системи и биха се премахнали единствено по оперативен път (естетична хирургия). операцията и поставените два дренажните л без остатъчни тсановена налели .

Преценявайки възрастта на ищцата , 18 години към датата на увреждането , обстоятелствата, при които е настъпило произшествието, вида, характера и тежестта на травмата, извършената оперативна интервенция , които са ѝ причинили значителни по интензитет и продължителност болки и страдания, постепенно са намалели, изживения шок от инцидента, претърпените неудобства от личен, битов и хигиенен характер, отражението на произшествието върху психо-емоционалното ѝ състояние, както и обществено икономическите условия към 2022 г., съдът намира, че сумата от 50 000 лева , представлява справедливо обезщетение по смисъла на чл. 52 от ЗЗД за репарирание на вредите. Обезщетението в този размер съответства както на установения в закона принцип за справедливост, така и да възмезди неблагоприятните последици, настъпили за ищцата в резултат на непозволеното увреждане.

Възражението на ответника за съпричиняване на вредоносния резултат, поради непоставен предпазен колан не се установява от събраните по делото доказателства, поради което и не са налице основания за намаляване на така определеното обезщетение на основание чл. 51, ал. 2 от ЗЗД. Към датата на ПТП ищцата е била на 18 години, поради което и доводите за необходимост да се вози в автомобила в обезопасителна седалка за деца са очевидно неоснователни . Във връзка с възражението за липса на поставен колан ответникът в хода на делото твърди, че лицето И.Д. била намерена изпаднала от автомобила, но е очевидно, че този му довод не е свързан с настоящето дело, както и искането му за разпит на свидетел Е.Ф. като очевидец . По тези му искания, поддържани до края на процеса , съдът е взел становище още с определението по чл. 140 ГПК, като изрично е оставил без уважение искането са разпит на това лице като свидетел .

Относно претенциите за заплащане обезщетението , ведно с лихви за забавено изпълнение , считано от 04.12.2022г., на която дата се твърди, че изтича срока по чл. 429, ал.3 КЗ, съдът приема следното:

Отговорността на застрахователя за лихви, дължими от застрахования на увреденото лице е ограничена и това задължение е за периода след датата, на която застрахователят е бил уведомен за настъпване на застрахователното събитие било от застрахования, било от увреденото лице- чл. 429, ал. 3 във връзка ал.2, т.2 . По силата на чл. 429, ал.2, т. 2 от КЗ, застрахователят отговаря и за лихвите за забава, когато застрахованият отговаря за тяхното плащане пред увреденото лице, но тази отговорност се реализира при условията на ал. 3,

според които отговорността на застрахователя за лихви за забава е с начален момент от по-ранната дата от тази на уведомяването на застрахователя за настъпилото застрахователно събитие от застрахования или от увреденото лице.

В конкретния случай по делото е установено, че на 16.12.2022г. застрахователят е уведомен за настъпилото събитие, поради което от тази дата за него настъпва задължението да заплаща лихва за забава по чл. 429,ал.2,т.2 във връзка с ал. 3 КЗ. Предвид на това лихва за забава върху обезщетението за неимуществени вреди се дължи от 16.12.2022г..

Възражението на ответника, че при предявяването на искането за заплащане обезщетение не са били налице необходимите за произнасянето му документи, изискани от ищцата на основание чл. 106,ал.3 КЗ с писмо от 06.03.2023г. са относими към забавата на самия застраховател, за която се дължи лихва по чл. 497 ГПК. На основание чл. 493,ал.1,т.5 КЗ застрахователят следва да покрие спрямо увреденото лице отговорността на делинквента за дължимата лихва за забава от датата на предявяване на претенцията, а след изтичане на срока по чл. 496,ал.1 КЗ и при липса на произнасяне и плащане на обезщетение от застрахователя, последният дължи законната лихва върху обезщетението за вреди за собствената си забава.

По разноските:

Ищцата е освободена от заплащане на такси и разноски по делото, поради което и предвид основателността на предявения частичен иск в размер 50 000 лева, то на основание чл. 78,ал.6 ГПК ответното дружество следва да бъде осъдено да заплати по сметка на съда държавна такса по уважения иск в размер на 2000 лева, държавна такса от 5 лева за издадено на ищцата съдебно удостоверение, както и сумата 200 лева разноски от бюджета за заплащане възнаграждение на вещо лице.

Ищцата е представлявана от адвокат П. К., като в сключения договор за правна помощ е договорено възнаграждение-безплатна правна помощ при условията на чл. 38,ал. 1,т. 2 от ЗА, поради което и на основание чл. 38,ал. 2 от същия закон на процесуалния представител на ищцата следва да бъде присъдено адвокатско възнаграждение с оглед изхода на спора в размер на 4650 лева, минимален съгласно чл. 7,ал. 2,т. 4 във връзка с чл.2,ал.2 от Наредбата за минималните адвокатски възнаграждения, дължимо ведно с ДДС / § 2 а от ДР на Наредбата / при представено удостоверение за регистрация на адвоката по ЗДДС или общо сумата 5580 лева.

Предвид основателността на иска в предявения размер, то на ответника не се дължат разноски.

Водим от гореизложените мотиви, съдът

РЕШИ:

ОСЪЖДА ЗАСТРАХОВАТЕЛНО ДРУЖЕСТВО „Б.И.“ АД , ЕИК *, със седалище и адрес на управление гр. *, бул. * № *на основание чл. 432,ал.1 КЗ да заплати на В. К. , ЕГН *****, с адрес гр. *, обл. *, ул. *№ * сумата 50 000 лева / петдесет хиляди лева/ обезщетение за неимуществени вреди от травматично увреждане в резултат на ПТП, реализирано на 27.11.2022г. по вина на водача на лек автомобил *с рег. № *, чиято гражданска отговорност е била застрахована при ответника, ведно със законната лихва считано от 16.12.2022г. до окончателното изплащане по предявен частичен иск.

ОСЪЖДА ЗАСТРАХОВАТЕЛНО ДРУЖЕСТВО „Б.И.“ АД , ЕИК *, със седалище и адрес на управление гр. *, бул. * № *на основание чл. 38,ал. 2 от ЗА да заплати на адвокат П. К., САК, адвокатско възнаграждение в размер на 5580 лева с включен ДДС за процесуалното представителство на ищцата.

ОСЪЖДА ЗАСТРАХОВАТЕЛНО ДРУЖЕСТВО „Б.И.“ АД , ЕИК *, със седалище и адрес на управление гр. *, бул. * № *на основание чл. 78,ал. 6 ГПК да заплати по сметка на Окръжен съд Монтана , в полза на бюджета на съдебната власт сумата 2005 лева държавни такси , сумата 200 лева разноски , както и 5 лева държавна такса при служебно издаване на изпълнителен лист.

РЕШЕНИЕТО може да се обжалва пред Апелативен съд гр. София с въззивна жалба в двуседмичен срок от връчването му на страните.

Съдия при Окръжен съд – Монтана: _____